

SUOMEN SUURLÄHETYSTÖ MOSKOVA

Talosuutisia Moskovasta 29.4.–12.5.2010

- Tuonti on noussut vuoden alusta yli 20 % viime vuoteen verrattuna.
- Vähittäiskauppa on kasvanut neljänä peräkkäisenä kuukautena.
- Ruplan arvo on noussut, reaaliarvo jo kriisiä edeltävällä tasolla.
- Ulkomaalaisten erityisasiantuntijoiden työlupamenettelyt helpottuvat.
- Skolkovon innovaatiokaupungille suunnitellaan pitkälle menevää juridista ja verotuksellista poikkeusstatusta.
- WTO-neuvottelujen etenemisestä ristiriitaisia signaaleja.
- Rosatom rakentaa ydinvoimalan Turkkiin.

VUODET 2006–2009 ja ENNUSTE VUODELLE 2010

	2006	2007	2008	2009	2010E
BKT:n kasvu, vuositasolla %	7,7%	8,1%	5,6%	-7,9%	4,0% *
Vähittäiskauppa (muutos %)	15,2%	15,8%	13,5%	-5,5%	4,4% *
Teollisuustuotanto (muutos %)	3,9%	6,3%	2,1%	-10,8%	2,5% *
Kiinteät investoinnit (muutos %)	16,7%	21,1%	9,1%	-16,2%	2,9% *

* Ennuste vuodelle 2010

Lähde: Talouskehitysministeriö

	1.1.2010	1.5.2010 tai viimeisin tieto
Valtion ulkomainen velka	30 mrd. USD	36 mrd. USD (1.5.10)
Yritysten ja pankkien ulkomainen velka	426 mrd. USD	431 mrd. USD (1.4.10)
Valtion kahden ylijäämärahaston varat	152 mrd. USD	129 mrd. USD (1.5.10)
Valuuttavaranto	439 mrd. USD	456 mrd. USD (7.5.10)
Lähde: Venäjän keskuspankki		
	1.1.2010	14.5.2010
Ruplan kurssi (Venäjän keskuspankki)	EUR = 43,46 RUB	37,84 RUB
	USD = 30,19 RUB	29,86 RUB
	1.1.2010	12.5.2010
Raaka-öljyn hinta	Urals 78,29 USD/bbl	75,85 USD/bbl
	Brent 78,81 USD/bbl	78,85 USD/bbl

Talouskehitys ja talouspolitiikka

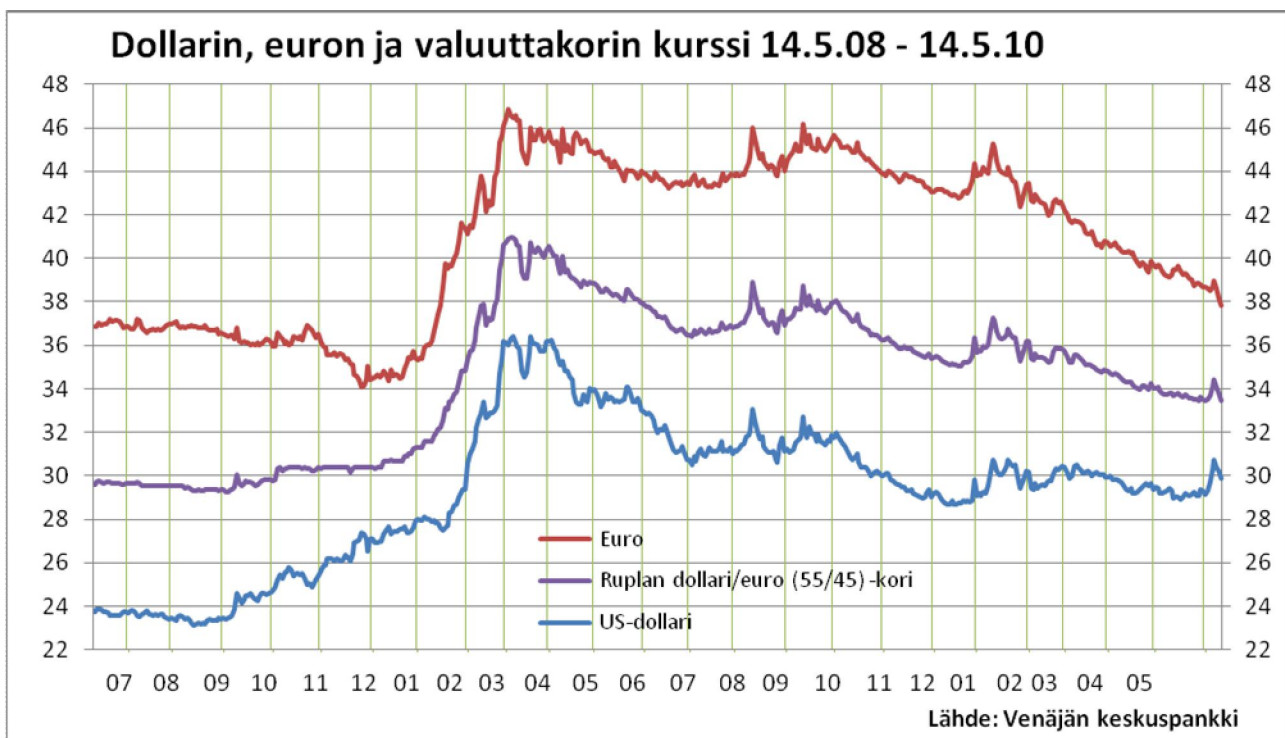
Taloukasvu jatkui hyvänä myös huhtikuussa, mutta epävarmuus markkinoilla lisääntyi.

Ennakoarvioiden mukaan taloukasvu jatkui huhtikuussa. Kasvun vetäjänä on yksityinen kulutus, investoinnit eivät ole vielä lähteneet kasvuun. EU:n kriisin myötä epävarmuus on lisääntynyt sekä osakemarkkinoilla että valuuttamarkkinoilla. Venäjän RTS-indeksi lähti myös laskuun, ja öljyn hinta on palannut 75 dollarin tasolle. Rupla on kuitenkin vahvistunut likviditeetin parantumisen ja talouden elpymisen myötä. Talous ennustetaan kasvavan 4 % tänä vuonna. Taloukasvu voi hidastua, jos maailmanmarkkinoiden epävarmuudet jatkuvat ja öljyn hinta laskee. EU on Venäjälle tärkein vientimarkkina, jonne suuntautuu yli puolet Venäjän viennistä.

Vähittäiskauppa on alkuvuodesta noussut arviolta 9 % vuodentakaiseen verrattuna. Tuonti on kasvanut yli 20 %. Elintarvikkeet ovat nostaneet vähittäiskaupan myyntiä tammi–huhtikuussa. Myös tuonti on vilkastunut. Eniten on kasvanut lihan, juuston ja kahvin tuonti. Nämä tuotteet ovat ostokorin kalleimmat, ja niiden tuonti väheni kriisin aikana. Tuontia nostaa vahvistunut rupla ja paremmat reaalitytulot. Alkuvuonna lisääntyi myös vaatteiden tuonti. Koneiden ja laitteiden tuonti ei ole vielä kääntynyt kasvuun kuten ei autojenkaan tuonti. Autojen kotimaanmarkkinat ovat kuitenkin piristyneet huhtikuussa.

Venäläisten palkka nousee keskimäärin 3,4 % vuonna 2010. Talouskehitysministeriö julkaisi uuden palkkakehityksen ennusteensa vuodelle 2010 ja samalla täsmennetyt tilastot vuoden 2009 palkkakehityksestä. Tarkennettujen tietojen mukaan venäläisten palkkataso laski keskimäärin 2,8 % vuonna 2009. *Tsentr razvitiia*-tutkimuskeskuksen laskelmien mukaan yksityisen sektorin palkat laskivat viime vuonna enemmän, noin 4,5 %. Tilastoja nostavat julkisen sektorin palkankorotukset. Vuonna 2010 talouskehitysministeriö ennustaa reaalitypalkkojen nousevan keskimäärin 3,4 %, joskin eri alojen välillä on eroja. Teollisuuden ja rakennusalan palkkoihin ei odoteta kasvua. Teollisuuden työllisyystilanne on tällä hetkellä hyvin heikko alhaisen tuotantotason takia.

Rupla on vahvistunut ja reaalityarvo palannut kriisiä edeltävälle tasolle. Ruplan reaalityarvo on valuuttakoriin nähden noussut vuoden alusta yli 7 %. Talouskehitysministeriön ennusteen mukaan rupla vahvistuneen tänä vuonna jopa 12 %. Tämä edellyttää, että talouskasvu jatkuu vahvana ja että öljyn hinta pysyy nykyisellä tasolla. Viime aikojen markkinoiden epävarmuudet ovat aiheuttaneet vahvaa heilahtelua valuuttakursseihin.

Kansainvälinen valuuttarahasto on suositellut Venäjälle talouspolitiikan tiukentamista. Spekulatiivisten pääomavirtojen rajoittamiseksi Venäjän pitäisi valuuttarahaston mukaan tiukentaa pääomavirtojen sääntelyä. Ruplan arvon vahvan nousun seurauksena lyhytaikainen ulkomainen pääomavirta Venäjälle on kasvamassa. Venäjän keskuspankki harkitsee osittaista sääntelyn lisäämistä rajoittamalla pankkien ulkomaisten valuuttavarojen määrää ja kiristämällä ulkomaisten lainojen verotusta suhteessa ruplamääräisiin lainoihin. Päätöksiä ei kuitenkaan vielä ole tehty.

Köyhien määrä on vähentynyt. Venäjän tilastokomitean mukaan köyhien määrä väheni vuoden 2009 aikana ja edelleen ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2010. Köyhien, eli alle minimitulorajan elävien määrä, on laskenut 13,1 %:iin. Tämä on pitkälti eläkeuudistuksen ansiosta, peruseläkemaksua nostettiin nimellisesti jopa 50 % maaliskuusta 2008 maaliskuuhun 2009. Vuonna 2010 on suunnitteilla kasvattaa eläkkeitä edelleen.

Julkinen hallinto ja verotus

Budjetin alijäämä syveni huhtikuussa. Tammi–huhtikuun budjettialijäämä oli 445 miljardia ruplaa (noin 11 miljardia euroa), mikä oli 137 miljardia enemmän kuin maaliskuun lopulla. Alijäämä on tammi–huhtikuulta arviolta 3,4 % bkt:sta (3,2 % maaliskuun lopulla). Tämä on kuitenkin vähemmän kuin koko vuoden ennustettu alijäämä, joka budjetin mukaan oli 6,8 %. Vararahastosta on vuoden alusta käytetty noin 500 miljardia ruplaa alijäämän kattamiseen.

Vararahasto käytetään tänä tai viimeistään ensi vuonna loppuun. Vararahasto oli luotu ”hyvinä vuosina” kattamaan federaation budjetin alijäämiä heikompina vuosina. Vuonna 2009 käytettiin noin kolmannes vararahastosta rupan tukemiseksi ja budjetin alijäämän kattamiseksi. Tänä vuonna käytetään valtiovarainministeriön ennusteiden mukaan yhtä paljon. Federaation budjetti on ennusteiden mukaan alijäämäinen seuraavat 3–5 vuotta. **Poliittisen päätöksen nojalla vararahaston tietoja ei jatkossa enää tarvitse julkaista** (pääministeri Putinin tiedotus 29.4.).

Verotus kiristyy. Ensi vuonna sosiaalivakuutusmaksut nousevat 34 %:iin. Myös varallisuusveroa halutaan nostaa. Kasvavien eläkemaksujen kattamiseksi ja budjettialijäämän takia kiristetään verotusta. Ensi vuoden alusta sosiaalivakuutusmaksut nousevat 26 %:sta 34 %:iin. Vero on edelleenkin regressiivinen, eli yksittäisen työntekijän palkkasumman ylittäessä 415 000 ruplaa (noin 10 000 euroa) vuodessa, ylimenevältä osalta sosiaaliveroa ei makseta. Laki sosiaaliveron muuttamisesta on jo voimassa, ja korkeampi verokanta astuu voimaan 1.1.2011. Valtiovarainministeriö on lisäksi ehdottanut omaisuusveron ja maaveron nostamista. Yrityksen omaisuusverokantaa (2,2 %) ei haluta nostaa, mutta veron perusteena oleva omaisuuden arvo halutaan laskea jatkossa markkina-arvon perusteella eikä tasearvon perusteella. Tämä vaatii kuitenkin uuden laskentatavan kehittämistä, joten varallisuusveron laskentatavan muutos tulee näillä näkymin voimaan vasta 2013.

Budjettijärjestelmän tehostaminen puhuttaa. Valtiovarainministeriön ehdotus budjettijärjestelmän uusimiseksi ja tehostamiseksi on saanut kaikki ministeriöt liikkeelle puolustamaan omaa valtaansa ja omia budjettejaan. Venäjän on tarkoitus uusia koko valtiovarainhoito vuoteen 2012 mennessä. Ministeriökohtaisten menobudjettien sijaan halutaan siirtyä budjettisuunnitteluun, jossa varojen jaon perustana olisivat valtiolliset ohjelmat eikä osastot. Tämä tarkoittaa, että ministeriöt joutuvat tekemään tiiviimmin yhteistyötä ja yhdessä hyväksymään eri ohjelmien ja toimenpiteiden rahoituksen. Tähän asti jokaisella ministeriöllä on ollut omat budjettinsa, minkä valtiovarainministeriö katsoo johtaneen budjettivarojen heikkoon valvontaan ministeriöissä ja kokonaisnäkömyksen puutteeseen kunkin toimialan hankkeista.

Valtio nostaa profiilia valtionyhtiöiden yksityistämishjelmassa. Venäjä on uusimassa lakia valtio-omisteisten yhtiöiden yksityistämisestä. Uuden lakiesityksen mukaan yksityistämisen suunnitelma valmisteltaisiin aina kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lisäksi valtio voisi jatkossa käyttää yksityisten investointipankkien asiantuntemusta myynti- ja markkinointitoimissa, sekä *due diligence*-toissa ja kauppohen valmistelussa. Talouskehitysministeriö tukee lakiesitystä, koska se antaa paremmat mahdollisuudet valmistella yhtiöitä myyntiin, ja tätä kautta valtio voisi saada niistä paremman hinnan. Tämän vuoden yksityistämislistalla on noin 450 valtio-omisteista yhtiötä. Osasta on tarkoitus myydä vain vähemmistöosuuksia, osasta voidaan myydä 100 % osakekannasta. Valtio toivoo keräävänsä noin 100 miljardia ruplaa lisärahoitusta osakkeiden myynnistä vuoden budjettiin.

Modernisaatio ja innovaatiot

Skolkovon innovaatiokaupungille suunnitellaan pitkälle menevää juridista ja verotuksellista poikkeusstatusta. Presidentti Medvedevin johtama talouden modernisaation ja teknologisen kehityksen komissio (*jolla on nyt omat internet-sivunsa osoitteessa www.i-russia.ru; vain venäjäksi*) päätti Venäjän talouden modernisaation kärkihankkeeksi nostetun Skolkovon innovaatiokaupungin (*www.i-gorod.com; vain venäjäksi*) sääntely-ympäristön päälinjoista. Innovaatiokaupunkia varten valmistellaan omaa, erittäin liberaalia lainsäädäntöä, joka tulee poikkeamaan hyvin merkittävällä tavalla Venäjän yleisestä lainsäädännöstä. Medvedevin mukaan tavoitteena on luoda toimintaympäristö, joka on globaalisti kilpailukykyinen ensimmäisestä päivästä lähtien. Skolkovon erityisstatuksessa on kolme pääkohtaa: **1. Verohelpotukset 5-10 vuoden ajaksi** kunkin toteutettavan hankkeen rekisteröinnistä alkaen (suunnitteilla on vapautus voittoverosta 10 vuodeksi sekä omaisuusverosta viideksi vuodeksi, lisäksi yritykset saisivat alennusta sosiaaliverokantaan ja maksaisivat palkoista vain 14 % sosiaaliveroa); **2. Helpotetut maahantulo- ja työlupa-säännökset** ulkomaalaisille korkeasti koulutetuille asiantuntijoille ja heidän perheilleen; **3. Skolkovon hallinnoimista** varten luodaan säätiömuotoinen oikeushenkilö, joka tulee vastaamaan innovaatiokaupungin toiminnasta, ml. yleensä kuntien vastuulle kuuluvista tehtävistä, kuten maankäytön suunnittelusta, veden- ja lämmönjakelusta, koulutuksesta ja terveydenhuollosta. Asuntoja Skolkovosta voi vain vuokrata, ei ostaa. Talouskehitysministeriö on painottanut, että innovaatiokaupungin suunnittelussa on välttämätöntä huomioida myös nykyaikaisten teknisten säädösten merkitys. Skolkovon innovaatiokaupunkiin pääsevät etabloitumaan yritykset, jotka läpäisevät "kansainvälistä tasoa olevan" tieteellisen asiantuntijaneuvoston seulan. Hankkeen kritikit ovat kysyneet, miksei lainsäädäntöä saman tien liberalisoida koko Venäjällä innovaatiotoiminnan ja talouden modernisaation vauhdittamiseksi eikä vain Skolkovon alueella. Erioikeuksien on Venäjällä usein havaittu johtavan korruption kasvuun.

Innovaatiokaupunkihankkeen keskeisissä henkilönimityksissä luotetaan

yhdyshyönteisosaamiseen. Presidentti Medvedev nimitti hanketta toimeenpanevan neuvoston johtoon, tehtävään jo aiemmin valitun suurliikemies Viktor Vekselbergin rinnalle, yhdysvaltalaisen **Craig Barretin**. Barrett on eläkkeellä oleva *Intelin* entinen toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja. Skolkovon innovaatiokaupunkihankkeen tieteellis-teknisen neuvoston toiseksi puheenjohtajaksi on valittu yhdysvaltalainen biokemisti **Roger Kornberg**. Vuoden 2006 kemian nobelisti, Stanfordin yliopiston professori Kornberg johtaa neuvostoa yhdessä venäläisen, fysiikan Nobelilla vuonna 2000 palkitun Zhores Alferovin kanssa.

Suurimmat valtionyliopistot ja tutkimuslaitokset muodostavat kansallisen nanoteknologia-

alan verkoston, jonka avulla pyritään tehostamaan nanosektorin tutkimusta, yhteistyötä ja tiedonvaihtoa sekä luomaan akateemisille toimijoille uusia yhteyksiä liike-elämän kanssa. Verkostoon osallistuu noin 50 yliopistoa ja tutkimuslaitosta. Sen koordinaattorina tulee toimimaan *Kurtshatov*-instituutin johtaja Boris Kovaltshuk. Verkoston työllä tulee olemaan yhdeksän painopistealuetta: elektroniikka, koneenrakennus, energia, avaruus, bioteknologia, turvallisuusjärjestelmät, erikoispuhtaat aineet, komposiittimateriaalit sekä rakennusmateriaalit. *Vedomosti*-taloussanomalehden haastattelema opetus- ja tiedeministeriön virkamies toteaa, ettei uusi verkosto ole millään muotoa päällekkäinen valtionkorporaatio *Rusnanon* kanssa; jälkimmäisen tehtävänä säilyy edelleen nanoteknologiaosaamisen kaupallistaminen. On myös kerrottu Rusnanaa odottavan yhtiöittäminen vuoden loppuun mennessä.

Venäläisyriitysten t&k-menot ovat kansainvälisesti alhaalla tasolla. Venäläiset yritykset käyttävät 60 % vähemmän rahaa tutkimukseen ja kehitykseen kuin amerikkalaiset yritykset, kertoo *Boston Consulting Groupin* tuore tutkimus. Kiinaan verrattuna venäläisyriitykset käyttävät noin 25 % vähemmän. Arvioiden mukaan Venäjän t&k-menot ovat noin 1 % bkt:sta. Myös uusien patenttien määrä on Venäjällä kasvanut hyvin hitaasti verrattuna muihin kehittyviin maihin. Kiinassa uusien patenttien määrä on noussut jopa 20 % kun Venäjällä nousua on vain ollut muutaman prosentin. Ulkomaiset sijoittajat pitävät mm. Venäjän heikkoa immateriaalioikeuksien suojaa syynä tähän.

Energia

Venäjän öljyntuotanto jatkaa yhä ennätystasolla, kaasuntuotannossa laskua. Venäjän öljyntuotanto oli huhtikuussa 10,11 miljoonaa barreliä päivässä. Tuotantoennätykseen, maaliskuussa 2010 saavutettuun 10,12 miljoonaan barreliin päivässä verrattuna tuotanto laski kuitenkin hivenen verran. Analyytikot ennustavat kasvun hidastuvan vuoden 2010 toisella puoliskolla. Kaasuntuotanto on puolestaan laskussa. Huhtikuun kaasuntuotanto oli yhteensä 56,13 miljardia kuutiometriä. Tästä viennin osuus oli 13,53 miljardia kuutiometriä.

Putin esitti Venäjän ja Ukrainan kaasuyhtiöiden yhdistämistä. Venäjän ja Ukrainan pääministerien johtaman hallitustenvälisen talouskomission kokouksessa Putin esitti *Gazpromin* ja Ukrainan *Naftogazin* yhdistämistä. Ukrainan presidentti Viktor Janukovitsh totesi ensireaktionaan, että EU:n tulisi osallistua neuvotteluihin. Myöhemmin Janukovitsh totesi Putinin esitykseen tulleen yllätyksenä, eikä Ukraina välttämättä tule käsittelemään sitä. EU:n energiakomissaari Oettinger totesi, ettei EU tule puuttumaan Moskovan ja Kiovan väliseen kysymykseen. Yhtiöt keskustelevat esityksestä lähiaikoina. Ukraina on ilmoittanut, että se ei suunnittele allekirjoittavansa energia-alan sopimuksia presidentti Medvedevin tulevan valtiovierailun aikana.

Transneft protestoi Ukrtransnaftan korotettuja kauttakulkumaksuja vastaan. Venäjän valtiomisteisen öljy-yhtiö Transneftin pääjohtajan Nikolai Tokarevin mukaan Ukrainan ja Venäjän loppuvuonna 2009 solmimaan, öljykuljetuksia koskevaan sopimukseen sisältyvä kauttakulkumaksujen 30 % hinnankorotus on taloudellisesti perustelematon. Lisäksi maksun korotuksen seurauksena Ukrainan kautta kuljetettavan öljyn määrä on laskenut vastaavasti 30 % alkuvuoden 2010 aikana.

Toisen Itämeren öljyputken (BTS-2) öljyputken rakennustyöt etenevät suunniteltua nopeammin. Venäjän valtio-omisteisen öljy-yhtiö Transneftin rakentaman, Valko-Venäjän kiertävän ja Ust-Lugan satamaan Leningradin alueelle johtavan putken odotetaan valmistuvan niin, että kuljetukset voidaan aloittaa vuoden 2011 lopussa aikaisemmin tavoitteena olleen vuoden 2012 sijaan.

Lukoil käynnisti öljyntuotannon Venäjän Kaspianmerellä. Juri Kortshagin -öljykentän avajaisiin osallistunut pääministeri Putin lupasi harkita mahdollisuutta vapauttaa myös Kaspianmeren öljykentät öljyn vientiverosta. Tällä hetkellä vientiverovapaus koskee tiettyjä Itä-Siperian öljykenttiä. Verovapaudella valtio haluaa kannustaa yhtiöitä investoimaan uuteen tuotantoon.

Rosatom rakentaa ydinvoimalan Turkkiin. Presidentti Medvedevin Turkin-vierailulla allekirjoitettiin sopimus, jonka mukaan Venäjän valtion ydinvoimakorporaatio Rosatom rakentaa nelireaktorisen ydinvoimalan Turkin etelärannikolle. Projektin arvioidaan maksavan yli 20 miljardia dollaria. Sopimuksen mukaan Rosatom myös operoi voimalaa perustettavan tytäryhtiönsä kautta. Lisäksi presidentti Medvedev ja pääministeri Erdogan keskustelivat muista energia-alan yhteishankkeista. Jo ennen vierailua Gazprom ilmoitti antaneensa Turkille luvan ostaa 25 % sovittua vähemmän kaasua ilman sopimussakkoja.

Rosatom mukaan Vietnamin ensimmäisen ydinvoimalaitoksen rakennustöihin? Vietnamin valtion mukaan maan ensimmäistä ydinvoimalaa suunnitellaan yhdessä Venäjän valtion ydinvoimakorporaatio Rosatomin kanssa.

Metsä- ja maatalous

Metsäteollisuuden tuotannon kasvu jatkuu Luoteis-Venäjällä. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vanerin tuotanto kasvoi eniten eli 59 % verrattuna vuoden 2009 vastaavaan ajanjaksoon ja oli 226 000 kuutiometriä. Sellun tuotanto kasvoi 27 % (yhteensä 784 000 t) ja paperin ja kartongin 17 % (1,1 miljoonaa t). Sahatavaraa tuotettiin 1,3 miljoonaa kuutiometriä, missä kasvua 22 %. Jalostamattoman puun tuotanto kasvoi 0,4 % ja oli 11,9 miljoonaa kiintokuutiometriä. Sen sijaan havupuun tuotanto pieneni 4 % (7,5 miljoonaa kiintokuutiometriä).

Venäjän metsätalousvirasto laati suositukset metsien käytön prioriteetti-investointien hyväksymisestä. Suosituksissa määritetään joukko ehtoja, joihin investoijien tulee kiinnittää erityistä huomiota laatiessaan prioriteetti-investointihakemusta viraston hyväksyttäväksi. Näitä ovat mm. yritysten energiatehokkuuden lisääminen, energian tuotannon lisääminen ja biopolttoaineiden tuotanto hyödyntämällä ainespuuksi kelpaamatonta puuta sekä hakkuun ja jalostuksen tähteitä. Lisäksi hakemuksen arvioinnissa kiinnitetään huomiota nykyaikaisen tekniikan ja laitteiden käyttöön. Arviointiin on otettu mukaan myös sitoutuminen kestävän metsien hoidon sertifiointin periaatteisiin ja puun laillisuuden todentaminen tuotannon kaikissa vaiheissa. Helmikuun alusta lähtien investointihakemukset on täytynyt hyväksyttää myös metsätalousvirastossa sen jälkeen kun alueen toimeenpanevan vallan elin tai paikallisen itsehallinnon elin on vahvistanut hakemuksen. Hyväksynnän saaneet hankkeet on rekisteröitävä teollisuus- ja kauppaministeriössä.

Venäjällä rekisteröity jo yli 6 000 metsäpaloa. Toukokuun 12. päivään mennessä metsäpalojen yhteispinta-ala oli 105 400 hehtaaria, joista metsän peittämää alaa noin ¾. Eniten metsäpaloja on ollut Uralin (55 800 ha) ja Kaukoidän (21 500 ha) federaatiopiireissä. Luoteis-Venäjällä metsäpalo-ala on vasta noin sata hehtaaria. Metsäpaloja on sammuttamassa 4 500 henkeä. Metsäpalojen ennaltaehkäisemiseksi kaikkiaan jo 19 Venäjän alueella on rajoituksia metsissä liikkumiselle joko jalan tai ajoneuvoilla. Useimmiten metsäpalojen syinä ovat maatalouden kulotukset sekä varomaton tulen käsittely metsässä. Viime vuonna Venäjällä rekisteröitiin yli 22 000 metsäpaloa yhteispinta-alaltaan 2,4 miljoonaa hehtaaria.

Maatalousministeriö laati luonnokset uusista metsien palon- ja tuholaiistorjunnan sekä metsien uudistamisen ohjeista. *Greenpeace* arvioi erityisesti metsien palon- ja tuholaiistorjunnan ohjeiden luonnokset laadultaan heikotasoisiksi ja vaativan huomattavaa jatkotyöstämistä. Luonnokset löytyvät ainakin *Greenpeacen* sivuilta osoitteesta www.forestforum.ru (uutinen 27.4.2009).

Kevätkylvöt hyvässä vauhdissa. 10.5 mennessä kevätkylvöjä oli tehty 16,7 miljoonalla hehtaarilla eli reilut kolmannes suunnitelluista kylvöistä. Viljaa oli kylvetty 9,4 miljoonaa hehtaaria (31 % suunnitellusta). *Primorskin*, *Rostovin* ja *Krasnodarin* alueilla riisin kylvöistä on tehty 43 %, yhteensä 82 000 hehtaaria. Maatalousorganisaatiot ovat istuttaneet perunaa 101 000 hehtaaria, mikä on neljännes enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Syysviljoja on jälkilannoitettu 10,9 miljoonaa hehtaaria, mikä on 60 % syyskylvöjen alasta.

Helpotuksia naudanlihan tuonnille EU:sta Venäjälle. Venäjän kasvinterveys- ja eläinlääkintävirasto *Rosselhoznadzor* sallii 29.4. alkaen tuoda maahan luutonta naudanlihaa ilman hullun lehmän taudin (BSE) tutkimuksia ja luullista naudanlihaa, kun yli 48 kuukauden ikäinen nauta on tutkittu BSE-taudin varalta teurastuksen jälkeen. Nämä helpotukset koskevat 20 EU-maata, mukaan lukien Suomi.

Lihantuotanto kasvussa Leningradin alueella alkuvuonna. Naudan ja siipikarjan lihantuotanto teuraaksi menneiden eläinten elopainolla mitattuna kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 10 % viime vuoteen verrattuna ja oli 55,5 miljoonaa kiloa. Kananmunia tuotettiin 632 miljoonaa kappaletta (+3 %). Sikojen pääluku kasvoi 41 % ja siipikarjan 2 %. Leningradin alueen budjetista

maa- ja kalataloutta tuettiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä noin 14 miljoonalla eurolla, mikä on merkittävästi enemmän kuin vuosi aikaisemmin.

Maatalous- ja elintarvikesektorille tulossa investointeja Karjalan tasavallassa. Kriisistä huolimatta viime vuonna maataloustuotteiden jalostukseen investoitiin 1,3 miljoonaa euroa. Tänä vuonna olemassa olevien tehtaiden saneeraukseen käytetään noin 375 000 euroa. Lisäksi noin miljoona euroa sijoitetaan uusien kirjolohen käsittelylaitosten rakentamiseen. Marjanjalostuksen puolella rakennetaan uutta 14 miljoonan euron tehdasta ”Karjalan marjat – *Karelskie jagody*”. Lisäksi suunnitellaan kahden uuden marjanjalostusyrityksen perustamista Kostamukseen.

Teollisuus ja rakentaminen

Autojen myynti on kasvanut. Viime vuoden romahduksen jälkeen autojen myyntimäärät ovat taas nousussa. Autoja myytiin huhtikuussa 163 300 kappaletta, mikä oli 20 % enemmän kuin vuosi sitten. Tammi–huhtikuun myynti yhteensä oli kuitenkin vielä 13 % alle edellisvuoden tason.

Autokauppaa on piristänyt valtion vaihto-autojen tukiohjelma. Valtion tukiohjelmalla korvataan vanhasta vaihtoautosta 50 000 ruplaa uuden auton hankinnan yhteydessä. Tukiohjelman suosio on ylittänyt kaikki ennusteet, jo ensimmäisen puolentoista kuukauden aikana on myönnetty yli 100 000 vaihtoautosertifikaattia. Valtio oli varautunut tukemaan yhteensä 200 000 vaihtoauton hankintaa, mutta suuren suosion takia ohjelmaa ehkä laajennetaan. Kotimaista autoteollisuutta tuetaan myös subventoiduilla lainoilla sekä suorilla teollisuustuilla. Vuonna 2009 autoteollisuuden tukia maksettiin ennätysmäärä, tänä vuonna subventoinnin määrä odotetaan vähenevän.

Moskovan asuntokauppa on vilkastunut. Huhtikuussa asuntokauppojen määrä nousi Moskovassa lähes 8000 kauppaan. Tämä on 66 % enemmän kuin vuoden 2009 huhtikuussa ja myös enemmän kuin vuoden 2008 huhtikuussa. Asuntojen lisääntynyt kysyntä on johtanut myös hintojen lievään nousuun; alkuvuoden aikana hinnat ovat nousseet noin 5 %. Keskimääräinen neliöhinta Moskovassa on tällä hetkellä 3400 euroa. Hintataso on kuitenkin edelleen alhaisempi kuin ennen kriisiä. Uusrakentaminen ei kuitenkaan ole päässyt alkuun. Päinvastoin rakentaminen jatkoi alkuvuonna alamäkeä. Tämä voi luoda uusia hintapaineita ainakin pääkaupunkiseudulla.

Liikenne ja matkailu

Rautateillä rahtikuljetukset kasvussa mutta matkustajamäärät laskussa. Venäjän rautatiet kuljettivat huhtikuussa 13 % enemmän rahtia kuin vuotta aiemmin; helmi–maaliskuussa kasvua oli ollut 11 %. Kuluvan vuoden rahtimäärät ovat kuitenkin vielä tuntuvasti jäljessä vuoden 2008 tasoa. Sen sijaan henkilömatkustajamäärät ovat edelleen laskussa. Huhtikuussa laskua oli viime vuoden tasosta 17 %, ja koko alkuvuonna 21 %. Matkustajamääriä ovat verottaneet muun muassa aiempaa kalliimmat junalippujen hinnat.

Toukokuun juhla- ja lomakausi (vapusta Voiton päivään) on tuonut tullessaan hyviä uutisia venäläisille matkanjärjestäjille. Venäläiskuluttajat ovat ostaneet matkoja niin kotimaahan kuin ulkomaillekin yhtä paljon kuin ennen talouskriisiä. Viime vuosi oli matkailualallekin vaikea; matkoja myytiin 15 % vähemmän kuin edellisvuonna. Matkanjärjestäjät uskovat kasvutrendin jatkuvan kevätkauden jälkeenkin. Myytyjen matkojen keskihinta on kuitenkin alhaisempi kuin ennen talouskriisiä, ja siksi ennen kaikkea edulliset pakettimatkat esimerkiksi Turkkiin ja Egyptiin vetävät edelleen eniten asiakkaita.

Telekommunikaatio ja viestintä

Venäjän posti modernisoidaan uusimalla toimintamallia ja rakentamalla uusia automatisoituja logistiikkakeskuksia. Venäjän posti on jäänyt pahasti muiden maiden posti- ja jakelujärjestelmiä jälkeen sekä teknologisesti että operatiivisesti. Se on laskenut tarvitsevaan 100 miljardia ruplaa (noin 25 miljoonaa euroa) modernisointiohjelmiaan, joka on tarkoitus toteuttaa vuoteen 2013 mennessä. Automatisoituja logistiikkakeskuksia avataan ensin Moskovaan ja Pietariin mutta myöhemmin myös muualle. Kansainvälisten lähetysten kasvaessa posti uusii myös tullausta, postin keskustauspiste on tämän vuoden alusta auki 24h 7 päivää viikossa. Uudistuksen myötä posti vähentää työpaikkoja jopa 27 %. Venäjän posti työllistää yli 400 000 ihmistä ympäri Venäjää.

Venäjällä on avattu ensimmäiset kyrilliset nettisivut. Venäjän internet-foorumin yhteydessä avattiin ensimmäiset kyrilliset nettisivut. Ne ovat presidentin, hallituksen ja nettisivujen keskuksen omat kotisivut, eli президент.рф, правительство.рф ja кц.рф.

Kännykkäpuhelukujen ja -palvelujen hintoja seuranta käynnistyy. Viestintäministeriö aikoo tiukemmin valvoa kännykkäpuhelukujen ja -palvelujen hintoja. Ministeriö ehdottaa myös suoranaista hintasääntelyä. Kysymys kilpailun puutteesta ja kännykkäpuhelukujen hintojen noususta nostettiin esille duuman vuosikokouksessa, jonka jälkeen viestintäministeriö sai tehtävän lisätä valvontaa.

Venäläisellä DST:llä nyt 10 % Facebookista. *Digital Sky Technologies*, jonka suurimpia omistajia ovat Juri Milner ja Grigori Finger, Alisher Usmanov sekä kiinalainen *Tencent*, on nostonut omistusosuuttaan Facebookissa. DST hankki jo viime vuonna 3,5 prosentin omistusosuuden yhteisöpalvelusta, ja nosti omistuksensa nyt 10 prosenttiin. Venäjällä DST ylläpitää sähköpostipalvelua *mail.ru* sekä molempia Venäjän suosituimpia sosiaalisen median sivustoja, *odnoklassniki.ru* ja *vkontakte.ru*.

Ulkomaankauppa

Huhtikuussa tuonti IVY-maiden ulkopuolelta kasvoi jopa 30 % verrattuna edellisvuoden samaan ajanjaksoon. Tuonnin arvo ei kuitenkaan vielä yltänyt vuoden 2008 tasolle. Huhtikuussa 2008 tuonnin arvo oli 27 % enemmän kuin huhtikuussa 2010. Suurimmat kasvuluvut nähtiin elintarvikkeiden ja vaatteiden tuonnissa, mutta myös henkilö-autojen tuonti kasvoi 40 % edellisvuoteen verrattuna. Autojen tuontimäärät ovat kuitenkin vielä alle vuoden 2008 tasoa.

Sääntely-ympäristö

Ulkomaalaisten erityisasiantuntijoiden työ lupamenettelyt helpottuvat. Venäjän duuma on hyväksynyt maahanmuuttolain muutoksen, joka helpottaa ulkomaalaisten erityisasiantuntijoiden työ lupamenettelyjä. 1.1.2011 voimaan astuvan lain mukaan erityisasiantuntijoiden työ luvat tullaan myöntämään nykyistä nopeammin, eikä yritys joudu hakemaan ennakkolupia tällaisen henkilön palkkaamiselle. Lisäksi työ lupa on voimassa jopa kolme vuotta. Erityisasiantuntijaksi määritellään henkilö, jonka palkka on vähintään kaksi miljoonaa ruplaa (noin 52 000 euroa) vuodessa.

Tulliliitto poisti tuontitullit Euro 5 -ympäristöstandardien mukaisilta rekoilta ja busseilta. Tullimuutoksella Venäjä pyrkii tukemaan venäläiskalustolla tehtäviä maantiekuljetuksia EU-alueelle.

WTO-neuvottelujen etenemisestä ristiriitaisia signaaleja. *The Financial Times* kirjoitti varapääministeri Shuvalovin sanoneen Washingtonin-vierailunsa yhteydessä, että Venäjä aikoo edetä WTO-jäsenyyssprosessissa yksin, ilman tulliliittokumppaneitaan Valko-Venäjää ja Kazakstania. Heti seuraavana päivänä Shuvalov kuitenkin puhui jälleen WTO-jäsenyydestä tulliliittomaiden yhteisenä tavoitteena. Shuvalov vakuutti Washingtonin-vierailunsa aikana tulliliiton rakentuvan WTO:n normien ja periaatteiden varaan ja painotti, että Yhdysvaltain tulisi nyt nähdä kyseessä olevan Venäjää isomman, 200 miljoonan ihmisen markkina-alueen.